

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027861	IES Pedra da Aguia	Camariñas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Música	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	23
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	24
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	25
6. Medidas de atención á diversidade	25
7.1. Concreción dos elementos transversais	26
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	27

1. Introducción

Esta programación anual elabórase polo departamento de música do IES Plurilingüe Pedra da Agua para o curso 2023-24, e corresponde ó curso 3º de ESO.

Durante este curso o departamento está formado por Federico Vázquez, funcionario de carreira da especialidade de música. Impartirá docencia nos cursos 1º, 2º, 3º e 4º de ESO.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacións co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas máis adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Música antiga e medieval		15	14	X		
2	Música no Renacemento		20	12	X		
3	Música barroca		15	12		X	
4	O clasicismo musical		15	12		X	
5	Música romántica e nacionalista		20	10			X
6	O século XX.		15	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Música antiga e medieval	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	55
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental,		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras	TI	45
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer as funcións asignadas a determinadas producións musicais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta,

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
2	Música no Renacemento	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	45
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas,		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental,		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais	TI	55
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
3	Música barroca	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	30
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais	TI	70
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación,		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.

Contidos

- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	O clasicismo musical	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	25
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental	TI	75
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	Música romántica e nacionalista	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	25
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais	TI	75
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental,		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	O século XX.	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais	PE	30
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer conexións entre manifestacións musicais		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais	TI	70
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Relacionar manifestacións musicais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental,		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado,		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais,		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza.

Contidos

- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.
- Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

4.1. Orientacións metodolóxicas para a materia

¿ Implementaranse metodoloxías que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado e as súas características individuais e/ou estilos de aprendizaxe, co gallo de conseguir que todos acaden o máximo desenvolvemento das súas capacidades. Prestarase especial atención aos alumnos e alumnas con necesidade específica de apoio educativo. En particular, favorecerase o traballo individual e o cooperativo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación en distintos campos do saber, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, así como a transferencia e a aplicación do aprendido nunha diversidade de contextos.

¿ As tecnoloxías da información e da comunicación serán unha ferramenta necesaria para a aprendizaxe en todas as materias, tanto polo seu carácter imprescindible na educación obrigatoria como pola súa utilidade e relevancia para a vida cotiá e a preparación para a ampliación dos estudos. O alumnado da ESO debe adquirir, ademais, un manexo axeitado da información en diferentes soportes e procedente de distintas fontes, incluída a biblioteca escolar, en liña co concepto de alfabetizacións múltiples.

¿ Fomentarase a realización de tarefas que supoñan un reto e un desafío intelectual para os alumnos.

¿ A actividade docente fomentará a realización e exposición de tarefas por parte dos alumnos que esixan a aplicación de métodos de investigación apropiados.

¿ A acción docente incluírá as estratexias interactivas que permitan compartir e construír o coñecemento e dinamizar as sesións de clase mediante o intercambio verbal e colectivo de ideas.

¿ O proceso de aprendizaxe esixirá a procura de información, a análise da información facilitada polo profesor ou buscada polo alumno, así como a capacidade de sintetizar a mesma e transmitila con corrección.

¿ Favorecerase a capacidade de expresarse correctamente en público por parte de los alumnos, tanto nas exposicións verbais como á hora de interpretar e acompañar distintas pezas, así como o uso do debate como recurso que permita a xestión da información e o coñecemento e o desenvolvemento de habilidades comunicativas. Poderanse deseñar tarefas e proxectos que supoñan o uso significativo da lectura, escritura e as tecnoloxías da información e a comunicación.

¿ Procurarase seleccionar materiais e recursos didácticos diversos, variados, interactivos e accesibles tanto en no que se refire ao contido, como ao soporte.

¿ Recoméndase o uso do portafolio como ferramenta de avaliación continua, así como para potenciar a autonomía e o pensamento crítico nos alumnos.

A metodoloxía de Música será eminentemente práctica e mesmo sen descoidar os contidos teóricos, irá encamiñada á correcta interpretación de pezas tanto vocais como instrumentais.

Os contidos básicos presentaranse como soporte e a eles deben unirse os procedementos relacionados coa análise de partituras, pezas, etc.

4.2. Estratexias

A diversidade metodolóxica aconsella empregar unha ampla gama de estratexias didácticas que combinen as de maior peso expositivo con aquelas de indagación.

Estratexias expositivas:

Son as que consisten en presentar os alumnos e alumnas, oralmente ou por escrito, un coñecemento xa elaborado. Serán útiles sobre todo para presentar e desenvolver contidos teóricos e para trasladar aos alumnos/as a visión e os obxectivos xerais a acadar ao comezo de cada unidade didáctica. Para logralo utilizáronse esquemas, diagramas y mapas conceptuais, entre outros recursos.

Estratexias de indagación:

Son as que tratan de enfrontar ao alumno/a con diferentes problemas e cuestións nos que teñan que realizar un esforzo de reflexión sobre os distintos conceptos apresos e de interiorización dos valores actitudinais desexados. A través destas estratexias, os alumnos achéganse a situacións reais, novas e/ou problemáticas e deben aplicar os coñecementos adquiridos, poderán desenvolver outros novos e terán a posibilidade de ofrecer solucións creativas aos problemas suscitados.

As actividades a realizar poderán ser:

- A. Resolución de problemas ou exercicios.
- B. Comentario de texto.
- C. Realización de mapas mentais e esquemas.
- D. Visualización de diferentes modos de interpretación de partituras.
- E. Creación de partituras e acompañamentos sinxelos, guiados polo profesor.
- F. Actividades de investigación nas que o alumno/debe recoller información en Internet.
- G. Traballos monográficos.
- H. Outros.

4.3. Actividades didácticas

Como paso previo ao desenvolvemento dos contidos, será interesante dedicar unha ou dúas sesións á presentación global da asignatura. Indicarase os obxectivos e contidos máis importantes que desenvolveremos durante o transcurso do ano escolar, así como os principais criterios de avaliación de cada unidade. Tamén se poderá realizar unha avaliación inicial dos coñecementos previos dos alumnos, que nos permitirá diagnosticar a situación de partida da nosa intervención educativa. Para avaliar esta situación inicial, poderemos usar preguntas abertas, debates, cuestionarios, crucigramas, etc.

O expresado anteriormente traducirase na aplicación do seguinte esquema de traballo a desenvolver en cada unidade didáctica:

¿ Introducción á unidade de traballo pra motivar aos alumnos/as.

Exposición por parte do profesor dos contidos que se van traballar, co fin de proporcionar unha visión global da unidade que axude aos alumnos a familiarizarse co tema que se vai a tratar. Comentarase a súa relación co resto de contidos xa abordados ou aínda pendentes de estudo. Clarificarase o que se pretende conseguir, tanto desde un punto de vista conceptual, como procedimental e actitudinal. Desta forma o alumnado terá claro os criterios de avaliación que utilizaremos, e os contidos mínimos que deberá conseguir. Nesta fase empregaremos:

¿ Esquemas e mapas de contidos que poderemos proxectar mediante técnicas audiovisuais.

¿ Lectura do índice de contidos de cada unidade.

¿ Análise dos coñecementos previos dos alumnos.

A través dunha serie de preguntas iniciais de motivación-introdución que se formularán en cada unidade, o profesor realizará unha avaliación preliminar dos coñecementos de partida dos alumnos. Deste xeito preténdese predispoñelos favorablemente aos contidos e ao propio desenvolvemento da unidade didáctica, suscitando unha actitude positiva e de interese inicial. Estas cuestións iniciais poderanse realizar individualmente ou en pequenos grupos, dando lugar, nalgúns casos a pequenos debates. Para iso poderemos utilizar:

¿ Plantexamento de actividades iniciais de comezo da unidade.

¿ Análise da imaxe inicial que ilustra a unidade.

¿ Exposición de contidos e desenvolvemento da unidade.

O profesor desenvolverá os contidos esenciais da unidade didáctica oralmente, apoiándose nos apuntes. O seu papel debe de ser de motivador, de dinamizador e guía do proceso de aprendizaxe. Para iso debe transmitir os contidos da materia dun xeito atractivo, clara, buscando a participación de todos os alumnos, tendo en conta a súa diversidade e creando un bo clima de traballo no aula.

Farase uso de variados recursos didácticos: esquemas, mapas conceptuais, exercicios, exemplos referidos á contorna máis próxima, análise de casos, comentarios de artigos de prensa, procuras en Internet, vídeos ou curtos de películas etc., coa finalidade de reforzar a aprendizaxe dos conceptos e alcanzar as competencias básicas. Un aspecto moi importante a resaltar será o uso das tecnoloxías da información e da comunicación e en especial as clases invertidas.

As clases investidas constitúen un enfoque pedagóxico que cambia o modelo de traballo e inviste os papeis dunha clase tradicional grazas ao apoio das tecnoloxías da información e a comunicación. A exposición do profesor substitúese por unha serie de materiais en liña, que poden ser vídeos, lecturas, etc. que o alumno pode consultar e visualizar as veces que necesite e que inclúen o contido teórico e procedimental dunha materia. O tempo de clase, pola súa banda, dedícase a actividades prácticas nas que o profesor intervéen como guía.

¿ Traballo individual dos alumnos desenvolvendo as actividades propostas.

Os alumnos realizarán distintos tipos de actividades, para asimilar, aplicar, clarificar, reforzar e no seu caso ampliar o apreso. Estas actividades iranse suscitando a medida que se desenvolvan as unidades e dun xeito gradual, de menor a maior grado de dificultade e atendendo ás características do grupo e de cada alumno. Todo este traballo será realizado baixo a supervisión persoal do profesor, que analizará as dificultades e orientará e proporcionará as axudas necesarias. As actividades a realizar serán:

¿ Actividades de desenvolvemento que deberán realizar todos os alumnos.

¿ Actividades de reforzo para alumnos con ritmos de aprendizaxe máis lentos.

¿ Actividades de ampliación máis complexas para aqueles alumnos con ritmos de aprendizaxe máis rápidos que requirirán un esforzo de indagación e do uso das TIC.

¿ Actividades relacionadas coas clases invertidas.

¿ Traballo en pequenos grupos para fomentar o traballo cooperativo.

Os alumnos levarán a cabo actividades en pequenos grupos (aprendizaxe baseada en problemas, actividades de pensamento crítico, etc.) para desenvolver un traballo cooperativo que lles servirá tamén para mellorar a iniciativa e a investigación. A continuación, pódense comentar as liñas de investigación, as dificultades, os erros atopados, mediante unha discusión en clase moderada polo profesor e consistente nunha posta en común dos grupos. As actividades a realizar serán:

¿ Actividades propostas no desenvolvemento dalgunhas unidades.

¿ Actividades de apoio e reforzo das clases invertidas.

¿ Variedade de instrumentos didácticos.

A presenza de distintos formatos (apuntes, recursos dixitais, textos, etc.) no proceso de ensino-aprendizaxe contribúe a desenvolver as capacidades e as habilidades do alumnado, así como a enriquecer a súa experiencia de aprendizaxe e comprensión.

¿ Resumo e síntese dos contidos da unidade.

Ao finalizar cada unidade didáctica repasaranse os contidos estudados e relacionaranse cos conceptos principais. Para iso utilizaranse:

¿ Preguntas que figuran ao final de cada unidade.

¿ Actividades de ampliación e reforzo.

¿ Ferramentas TIC para afondar os coñecementos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais e recursos didácticos

Recursos e materiais

Neste apartado cada profesor recollerá unha serie de materiais e recursos que permitan complementar e reforzar a súa actividade docente. A modo meramente orientativo menciónanse:

- ¿ Apuntes proporcionados polo profesor
- ¿ Material de consulta na aula e na biblioteca escolar.
- ¿ Revistas e periódicos.
- ¿ Outros recursos e materiais.
- ¿ Recursos TIC
- ¿ Libro dixital para o profesor: Plataforma editorial.
- ¿ Recursos online na plataforma.
- ¿ Ordenadores, carro de tablets.
- ¿ Ordenador con canón proxector.
- ¿ Vídeos e curtos de películas.
- ¿ Procesador de textos.
- ¿ Software de deseño de presentacións.
- ¿ Software de notación musical.
- ¿ Software de edición de audio/vídeo.

Ademais dos apuntes, utilizaranse outros recursos como : instrumentos musicais, partituras, presentacións en powerpoint proxeccións de vídeo e calquera material susceptible de facilitar o proceso de aprendizaxe.

A continuación enuméranse os recursos materiais xerais

1. Recursos pertencentes a aula:

Contamos cunha aula de música con dotación musical:

- Xilófonos e metalófonos soprano, contralto e baixo.
- Carillóns soprano e contralto.
- Timbal escolar grande e pequeno, bongós, pandeiro pequeno e mediano Pequena percusión: Pandeireta, caixa chinesa, triángulos.
- Ukeleles, guitarras eléctricas e batería, baixo eléctrico
- Teclado electrónico, guitarra, atrís, frauta soprano, discos, vídeos..

Materiais aportados polos alumnos e que deben de traer as clases:

- caderno diario
- carpeta de partituras
- frauta soprano
- Outros

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Proba escrita ou oral na que se vexan os aspectos básicos do curso anterior

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	20	15	15	20	15	100
Proba escrita	55	45	30	25	25	30	35
Táboa de indicadores	45	55	70	75	75	70	65

Criterios de cualificación:

É moi importante comunicar con detalle ao alumnado os criterios de avaliación que aplicaremos, a súa temporalización e a súa instrumentalización. Neste sentido, farase saber sempre a puntuación asignada a cada actividade concreta e a cada cuestión ou exercicio de cada proba obxectiva (por escrito e de destreza interpretativa) que se realice. Para cada unidade, comentaremos co alumnado, o progreso que vai efectuando, as dificultades pendentes por superar e os conceptos, estándares e competencias nos que debe profundar. Isto permitiralle coñecer en todo momento a situación do proceso de aprendizaxe en que se atopa, facilitará a clarificación dos obxectivos pendentes por conseguir e fará que tome conciencia das súas posibilidades e das dificultades por superar, propiciando a construción de estratexias de aprendizaxe motivadoras.

Como se indica na metodoloxía as clases serán nunha porcentaxe alta de carácter práctico, aínda que neste curso sexan algo menores por mor das restricións sanitarias. O fin da materia é levar á práctica os coñecementos adquiridos (musicais e actitudinais).

Co respecto o método de avaliación empregaranse estratexias de diferente índole dada a cantidade de elementos a avaliar. As diferentes ferramentas proporcionan información dende puntos de vista diversos.

1. Faranse probas prácticas onde se avaliarán as interpretacións dos alumnos, tanto vocais coma instrumentais, cunha nota de 0 (se non fai a proba) ata 10. Nelas terase en conta o traballo diario, a evolución e tamén o resultado final. Ditas probas faranas os alumnos de xeito individual ou en grupo dependendo de cada peza e valorarase o do ritmo, o mantemento do tempo e pulso, o axuste a melodía da partitura e a calidade do son. Estas probas suporán o 10% da nota final.

2. Realizaranse probas escritas individuais en cada avaliación e suporán o 50% da nota final. Ditas probas escritas serán puntuadas tamén de 0-10. Nelas recolleranse diversas cuestións sobre os conceptos impartidos e traballados na clase.

Respecto á valoración destes contidos terase en conta os seguintes CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

- Desaxuste da resposta respecto ao preguntado na proba escrita (a resposta será valorada cun 0).
 - Desorganización na exposición á hora de desenvolver os coñecementos (restarase ata un 20% da valoración global da pregunta.)
 - Ausencia de referencias cronolóxicas ou palabras-conceptos claves (restarase ata un 25% da valoración global da pregunta).
 - Mala presentación (restarase un 10% da valoración global da proba)
 - Faltas de ortografía (por cada 3 faltas restarase 0,25 punto da proba)
3. O 40% restante obterase do traballo en clase por parte do alumnado: realización de xeito correcto das actividades ou exercicios, traballo na clase, comportamento, participación, material, traballos, presentacións, entregas de traballos, etc O profesor levará un rexistro diario e valorará as actividades e exercicios realizados polos alumnos na aula.

Criterios de recuperación:

Exames extraordinarios

As probas extraordinarias serán análogas ás realizadas ao longo do curso e versarán sobre os contidos mínimos da materia impartida.

Haberá unha proba de carácter teórico e outra proba de carácter práctico, sempre que as condicións sanitarias o permitan. Na proba de carácter práctico o alumno interpretará obras das traballadas durante o curso.

A cualificación irá de 0 ao 10, sendo 5 puntos correspondentes á parte práctica e 5 á parte teórica. Se a parte práctica non puidese realizarse polas medidas sanitarias o 100% da nota sería correspondente á parte teórica. Para ser avaliado positivamente haberá de acadar alomenos 5 puntos

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Materia pendente:

O Departamento ten contemplado a realización de traballos e probas para os alumnos que teñan a materia pendente dos diferentes cursos.

Repartirase os contidos mínimos en dúas partes (traballos) que deben ser entregados para acceder á proba escrita (exame). No caso de non aprobar así, realizaranse tamén un exame final. Se se suspende realizarase outro exame extraordinario en Xullo.

A principios de outubro o xefe de departamento reunirase cos alumnos de pendentes e explicaralles os plans de traballo para acadar os obxectivos fixados.

6. Medidas de atención á diversidade

Na nosa materia, a atención a diversidade é fundamental xa que as ferra entas nas que se basea (práctica vocal, instrumental e corporal) levan consigo unha importante porcentaxe de aptitude.

A atención parte das actividades cotiás, con vistas a obter datos sobre a maneira en que se manifesta o alumnado e establecer a través da correspondente avaliación inicial as súas aptitudes e carencias.

Por outra banda na aula de música é habitual a existencia de agrupamentos do alumnado para a realización de diversas tarefas (creatividade, improvisación, práctica instrumental) o que pode propiciar a inclusión destes alumnos con dificultades no seo dun grupo máis compensado ou con outros de nivel similar.

De tódolos xeitos a atención a diversidade na aula e constante e na nosa materia moi necesaria pero sempre tendo en conta a integración. Dita integración e moi importante coidala sobre todo a hora de realizar as prácticas vocais e instrumentais en conxunto. En ditas obras sempre hai unha parte adecuada ós alumnos con maiores dificultades, pero integrada no conxunto da obra.

A programación contempla un tratamento xeral dentro da clase e integrado nas mesmas do alumnado con necesidades educativas especiais: procedente doutras rexións ou países e con necesidades educativas especiais, discapacitados físicos e psíquicos.

Alumnos procedentes doutras rexións ou países:

Os que máis dificultades presentan na nosa materia son ós que se lles une o descoñecemento do idioma coa carencia de coñecementos musicais

(por carecer deles no seu país de procedencia, ou por teren estas ensinanzas só un enfoque teórica). Neste caso daráselles un reforzo tanto a nivel práctico musical:

-Introdución ó manexo dos instrumentos.

-Introdución á lectura e uso do linguaxe musical

O nivel de vocabulario musical poderase aplicar en galego, castelán ou inglés.

No caso de alumnado diagnosticado cunha superdotación intelectual ou con necesidades educativas especiais, trala avaliación inicial o departamento coñecerá con que alumnos conta e a súa problemática e tomará as medidas oportunas. Tendo en conta as necesidades desde alumnado faremos:

C 1. Adaptación curricular.

C 2. Actividades de reforzo no aula

Aplicarase o protocolo establecido polo departamento de orientación para alumnos con dislexia e TDH diagnosticado. Como se contempla en dito protocolo adaptamos os exames ó alumnado que necesita este tipo de atención a diversidade.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - educación para o ocio : debemos ter en conta que debido o aumento do tempo libre faise necesario inculcar o alumno o sentido do ocio e o aproveitamento do tempo a través das actividades lúdico-musicais extraescolares	X	X	X	X	X	X
ET.2 - educación do consumidor: convén desenvolver neles una actitude crítica ante o fenómeno musical. O tratamento deste tema transversal realizase aumentando a consideración persoal de cara a música e costumes de Galicia, aumentando así a súa capacidade de elección	X	X	X	X	X	X
ET.3 - igualdade de sexos: a educación musical non está relacionada co sexo xa que todos se poden expresar por igual a través dela. A través da música pódese ver a necesidade de complementariedade dos dous sexos a hora do canto o baile.	X	X	X	X	X	X
ET.4 - educación para a saúde: a práctica musical realizase corporalmente, polo que axuda a apreciar e valorar o noso propio corpo. A través do movemento, incluído en tódolos cursos da ESO obtense una posición e ton muscular correctos.	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Concertos didácticos	Concertos didácticos		X	

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Realizar a programación conforme as leis vixentes
Metodoloxía empregada
Planificar as clases e os recursos e estratexias pedagóxicas
Planificar a actividade educativa coordinada co resto de profesorado
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Seleccionar os criterios, procedimentos e instrumentos de avaliación e autoevaluación que permiten facer o seguimento do progreso do alumnado e comprobar o grao de adquisición das competencias específicas de forma clara e obxetiva

Descrición:

Estes estarán baseados na medida dos seguintes puntos:

- a. A motivación do alumnado e a súa participación en actividades propostas.
- b. Actividades na aula: Medirei se as actividades propostas motivan e conseguen o seu obxectivo na programación.
- c. Avaliación. As porcentaxes de aprobados e o grao de consecucións do obxectivos, constatado a partir dos resultados acadados polo alumnado na avaliación ordinaria e tamén extraordinaria.
- d. A experiencia como docente no grupo que imparto, recollida na memoria de final de curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Durante o curso revisarase a programación e recursos, así como as estratexias pedagóxicas en funcións dos resultados académicos do alumnado.

9. Outros apartados